

Kronikk / onsdag

LES MER PÅ db.no/meninger

KRONIKK: Arne Dvergsdal
Skriv til: kronikk@dagbladet.no
Kronikklengden er fra 6000 til 7000 tegn
 inklusive ordmellomrom.
Kronikken på nett: www.dagbladet.no/kronikk

Skal norsk skole kopiere Singapore?

Det er kritisk for realfagene i norsk skole. Men er det viktig å være verdensmester i brøkregning som 12-åring, hvis man ender opp som en ignorant nerd som knapt kan kommunisere på noe språk? spør kronikkforfatterne med henvisning til Singapore.

KRONIKK

Svein Sjøberg

Professor, Universitetet i Oslo

Helmer Aslaksen

Associate professor, National University of Singapore

MANGE ER BEKYMRET for realfagene i norsk skole. Problemene er mange og de er godt dokumentert: Det dreier seg om det svake faglige nivået, om den svake rekrutteringen, og om den store ulikheten mellom de to kjønn. Fra høyere utdanning klager Kai A. Olsen i Dagbladet over manglende kunnskaper, lavt nivå og late studenter. I Aftenposten har Long Litt Woon tatt til orde for at vi skal lære av Singapore, for de skårer som kjent høyt på internasjonale tester.

Med vår bakgrunn fra henholdsvis Norge og Singapore og erfaring med skolesystemene i begge land vil vi kort kommentere realfagenes krise. For vi vet nå at vi har et stort problem med realfagene i norsk skole og høyere utdanning. Men selv om diagnosen er klar, er de ulike medisinene som forordnes ofte lite realistiske. For det er to typer reaksjoner som alt for ofte går igjen, og som vi aner bak henholdsvis Olsens og Longs innspill.

DEN ENE REAKSJONEN er en nesten panisk nostalgi. Satt på spissen: Vi må tilbake til en tid da kravene var klarere og pensum var vanskeligere. Vi må tilbake til en tid da matematikk og fysikk var statusfag, til en tid da de flinkeste elevene ville bli ingeniører og fysikere, og der alle jobbet hardt og lenge. Nostalgikerne ønsker seg rett og slett et annet samfunn. De ønsker seg en ungdom som i dag ikke finnes. Den andre typen reaksjon er denne: Se til vinnerne og lær av dem! La oss kopiere det de gjør i Korea, Singapore og Japan. For der skårer elevene høyt, der er det disiplin og respekt, og der jobber de hardt.

Det er altså to enkle løsninger som ofte

foreskrives, og begge er like lite realistiske. Vi kan ikke skru klokka tilbake flere tiår og ønske oss et samfunn og en ungdom som vi ikke har, og vi kan heller ikke kopiere løsninger som kanskje fungerer i andre land og kulturer, men som aldri vil kunne virke i Norge.

DET HAR I DE SNERE ÅR vært mange undersøkelser som har sammenlignet kunnskapsnivået innenfor realfag hos skoleelever i forskjellige land. Singapore og andre asiatiske land har gjort det godt på disse prøvene, og siden singaporeanske lærebøker er på engelsk har både politikere og pedagoger i mange land trukket fram Singapore som en modell som de vil kopiere.

Det er stor enighet om at lærebøkene i Singapore er gode. Et amerikansk firma selger singaporeanske lærebøker i USA, og flere skoledistrikter i USA bruker dem. En annen faktor er at Singapores lov-og-orden-politikk appellerer til mange. Det er den amerikanske høyresiden som vil kopiere Singapore, slik også Long Litt Woon selv antyder i sin Aftenposten-artikkel.

Vi mener det er viktig å presentere et nyansert bilde av skolesystemet i Singapore. Det er riktig at de har gode lærebøker, og at elevene er flink til pugge og drille. Men det har en pris. Presset begynner tidlig. Det er helt normalt at barn starter med privatundervisning allerede i barnehagen. Når barna er 12 tar de Primary School Leaving Examination (PSLE). På barneskolene er det plakater med nummeret til nødtelefonlinjen man kan ringe hvis presset blir for stort. Barna blir plassert på ulike ungdomsskoler basert på resultatene fra PSLE, og forskjellen på skolene er enorme. Man fokuserer på et svært lite antall fag. Hvis man for eksempel tar naturfaglig studieretning på videregående skole, vil mange bare ta tre fag: engelsk, matematikk og fysikk. Det er også bare ca. 1/3 av alderskullet som går på allmennfaglig videregående. Det som er overraskende er kanskje ikke at denne gruppen gjør det godt, men at de ikke gjør det enda bedre! De fleste er enige om at USA ofte har dårlige skoler, men veldig gode universiteter. I Singapore er det omvendt. Hvor viktig er det at man er best i verden i brøkregning som 12-åring hvis man ender opp som en nerd som knapt er i

stand til å kommunisere på noe språk, er kulturelt ignorant og bare kan løse problemer man har drillet fra før?

RAPPORTER fra et annet «vinnerland», Taiwan, vitner om skolekulturen: Når de internasjonale TIMSS-testene skal gjennomføres, samles elever, foreldre og lærere i skolegården til appell fra skolens rektor. Så marsjerer de inn til tonene av nasjonalsangen for å yte sitt ytterste for sitt land og sin ære i de to timene testen varer. Ute venter foreldrene i spenning. (kilde: Times Educational).

Slik skjer neppe testingen i Norge. De norske elevene får vite at prøven ikke teller, at de ikke får noen karakter, og at de aldri vil få noen tilbakemelding eller diskusjon om resultatene. Så får de oppgaver som ikke er blant de mest spennende i denne verden,

«Barn starter med privatundervisning allerede i barnehagen.»

SINGAPORE: Hefter med gamle eksamensoppgaver i matematikk for 12-åringer er til salgs på supermarkedet - sammen med hodepinetabletter.

Foto: Helmer Aslaksen

de fleste kunne vært gitt for 70-80 år siden. For å si det forsiktig: det er ikke sikkert at norske elever velger å yte sitt ypperste under slike forhold. Kanskje går de litt lei, kanskje gidder de ikke en gang fullføre. Vi verken kan eller bør kopiere skole eller samfunn i Taiwan eller Singapore.

MEN VI HAR ALTSÅ en krise for realfag i norsk skole og høyere utdanning, for også Norge skal i framtida hevde seg i et internasjonalt kunnskapssamfunn preget av vitenskap og teknologi. Og også i Norge kreves det realfaglige kunnskaper for å bli kritiske og selvstendige individer som ikke lar seg lure, verken av industriens lobbyister, dommedagsprofeter fra miljøbevegelsen eller av new age-betonte «alternativer». I vårt framtidige kunnskapssamfunn trenger vi gode spesialister, men vi trenger også en bredt opplyst og kritisk allmennhet. Fra begge slike perspektiver har vi en krise for realfagene i norsk utdanning.

Denne krisen må vi søke å forstå, og vi må søke å finne løsninger og alternativer. Da må nok utgangspunktet for analysen være det samfunn og den tid som vi i dag faktisk lever i. Vi må søke å møte den ungdommen som vi i dag faktisk har, og som er produkter av et samfunn som vi voksne har skapt. Vi kan gjøre mye for å endre fagenes innhold og metoder, men vi verken kan eller bør grave opp våre metoder eller læreplaner fra 60-årene. Vi må heller ikke kopiere metoder, disiplin og lærebøker som de bruker i Singapore.

NORSK UNGDOM er kritiske, og de er selektive, de er opptatt av å skape sin identitet og å forme sine liv. Vi må faktisk vise de unge at realfagene kan møte deres verdier, holdninger og framtidsdrømmer. Vi tror at det er mulig, men dette krever nytenkning og ikke nostalgi. Ellers kan vi bare pakke sammen.

Kristin Clemet lanserte handlingsplanen «Realfag, naturligvis» for å rette på situasjonen. Det er mange som er spent på hvordan Djupedal nå vil følge opp dette initiativet.

KRONIKK I MORGEN

Lars Johan Materstvedt:
 «Rett til å dø - plikt til å dø»

Dagbladet TIPSTELEFONEN 22 20 00 00

Akersgata 49, Oslo.
 Postboks 1184 Sentrum, 0107 Oslo.

TIPSTELEFONEN
22 20 00 00

SENTRALBORD: 22 31 06 00

Direkte linjer:

Sentralredaksjonen: 22 31 08 90

Vaktsjef: 22 31 07 81

Utenriksredaksjonen: 22 31 07 72

Sporten: 22 31 07 98

Deskfaktør: 22 31 07 22

Resepsjon: 22 31 08 88

Telegramadr.: Dagbladet Oslo

1000-tipset:

1000Tipset@dagbladet.no

Kort&Godt:

kortoggodt@dagbladet.no

På din side: pds@dagbladet.no

Redaksjonen: 22 42 95 48

Produksjonen (Desk): 22 31 06 05

Annonseavdelingen: 22 31 05 05

Administrasjonen: 22 31 05 60

Økonomiavdelingen: 22 31 06 06

Kundeservice: 22 31 09 25

Kulturavdelingen: 22 31 09 66

Lederavdelingen: 22 31 05 20

Kundeservice: 800 30 100

E-post: kundeservice@dagbladet.no

abonnement@dagbladet.no

Dagbladsentralen: 22 31 06 82

AS Dagblad-Trykk: 67 92 75 00

UTLANDET:

LONDON:

Lars Inge Staveland

las@dagbladet.no

13 Marlborough Road

Ealing W5 5NY, London

Telefon: +44 20 85 67 76 29

Faks: +44 20 88 40 68 13

JERUSALEM:

Yngvil Mortensen

ymo@dagbladet.no

Telefon: +972 26 28 42 61

Mobil: +972 5 42 08 69 52

BRUSSEL:

Einar Hagvåg, eha@dagbladet.no

Rue Haute 165, 1000 Brussel

Telefon: +32 (0) 25 13 52 46

Mobil: +32 (0) 4 73 97 03 86

NEW YORK:

Kirsten Margrethe Buzzi,

kbu@dagbladet.no

Telefon: 0047 91 32 25 73

ST. PETERSBURG:

Morten Strand, mstr@dagbladet.no

Telefon: +7 81 23 14 73 08

Mobil: +7 92 17 41 47 35

Faks: +7 81 23 14 73 08

LOKALREDAKSJONER:

TRONDHEIM:

Fjordgt. 82, 7010 Trondheim.

Telefon: 73 52 87 09.

Telefaks: 73 52 25 03

Kjell-Ivar Myhr, kim@dagbladet.no

Morten Stokkan, mst@dagbladet.no

BERGEN:

Leif Stang, lst@dagbladet.no

Farbotslia 8, 5124 Morvik

Telefon: 90 54 17 94

STAVANGER:

Nygt. 24, 4006 Stavanger.

Telefon: 51 89 61 11

Telefaks: 51 89 37 77.

Leiv Gunnar Lie, llie@dagbladet.no

Thomas Ergo, ter@dagbladet.no

Telefon: 91 60 04 34

SKIEN:

Bernt Blomquist, bb@dagbladet.no

Nygata 1, 3724 Skien.

Telefon: 91 60 04 14

KRISTIANSAND:

Eivind Pedersen, epe@dagbladet.no

Markens gt. 48, Postboks 659.

4666 Kristiansand.

Telefon: 38 02 11 55

Telefaks: 38 02 09 92

db.no

www.dagbladet.no

Dagbladets utgave på Internett.

Utgitt av DB Medialab AS

Redaktør/adm.dir.: Rune Røsten

run@dagbladet.no

Redaktør: Esten O. Sæther

eos@dagbladet.no

Kontakt Dagbladet.no:

Epost: nettred@dagbladet.no

Sentralbord: 22 31 06 00

Direkte telefon: 22 31 09 59

Dagbladet forbeholder seg retten til

å distribuere innsendte innlegg i

elektroniske formater.

PFU

• Dagbladet arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen.
 • Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål.
 • Adr.: Rådhusgt. 17 3. etg., pb 46 Sentrum, 0101 Oslo. Tlf. 22 40 50 40, faks 22 40 50 55. E-post: pfu@presse.no